

Voordat u gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Zandenbos is een rondwandeling vanaf station Nunspeet en combineert twee wandelroutes van Staatsbosbeheer. Deze OV-stapper loopt slechts enkele meters parallel aan het Zuiderzeepad (LAW 8, 400 km van Enkhuizen naar Stavoren via Amsterdam). Vanaf het station Nunspeet staat u binnen enkele minuten onderaan de dertig meter hoge uitkijktoren van het Veluwetransferium. Iets verderop ligt het bezoekerscentrum Nunspeet, waar u meer te weten kunt komen over het ontstaan van dit gebied. En dan het bos in prachtig, glooiend, een vennetje met rododendronstruiken, veel bankjes onderweg en de voormalige Waschkolk, waar de schapen werden gewassen.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

De wandelingen van Staatsbosbeheer die in de OV-stapper gecombineerd worden zijn achtereenvolgend, de blauw gemarkeerde "Ronde Huis route" die begint bij het bezoekerscentrum en de wit gemarkeerde "Margaretha route". In de onderstaande beschrijving van de wandeltocht wordt volgende markering gebruikt die overeenkomt met de kleur van de schildjes op de paaltjes langs de route, te weten:

 Ronde Huis Route (8 km)

 Margaretha route (5 km)

De verbinding van de blauwe naar de witte route wordt aangegeven met een pijl op een wit schild. De weg terug van de witte naar de blauwe route wordt aangegeven met een pijl op een blauw schild. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse route veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen. De markering van de route wordt onderhouden door Staatsbosbeheer.

Horeca onderweg

Onderweg komt u geen horecagelegenheden tegen. Zorg dus voor voldoende eten en drinken voor onderweg. In Nunspeet zijn (niet ver van het station) meerdere eetgelegenheden te vinden.

Treinreis terug

Er vertrekt vanaf station Nunspeet dagelijks 2x per uur een trein richting Amersfoort en richting Zwolle. Kijk voor actuele vertrektijden op [ns.nl](https://www.ns.nl).

Inkortingsmogelijkheid

U kunt de route inkorten tot ca. 8 km door alleen de blauwe route te lopen. In de onderstaande routebeschrijving wordt dit aangegeven bij de verbinding

tussen blauwe en witte route.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons!
www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeling

U verlaat het perron over het spoor en gaat daarna linksaf. U volgt het trottoir met de bocht mee naar links en steekt direct daarna de spoorbaan over. Na het spoor neemt u de eerste weg linksaf richting uitzichttoren. Direct daarna voor de uitzichttoren rechtsaf.

1. Veluwetransferium

Een onderdeel van het Veluwetransferium is een 30 meter hoge uitkijktoren en een informatiepaviljoen. Vanaf de toren heeft u naar het oosten zicht op het Centraal Veluws Natuurmassief. In westelijke richting heeft u zicht op de dorpskern van Nunspeet en in de verte is zelfs het Veluwemeer te zien. Het paviljoen is dagelijks geopend van 10.00-17.00 uur.

Met de toren aan uw linkerhand loopt u rechtdoor en steekt de parkeerplaats over in de richting van het bezoekerscentrum. Bij het zebrapad de weg oversteken en het klinkerpaadje rechtdoor naar het bezoekerscentrum volgen.

2. Bezoekerscentrum Nunspeet

Sinds februari 2015 heeft Outdoor Centrum Nunspeet de exploitatie van het Buitencentrum Veluwe Noord overgenomen van Staatsbosbeheer. Zij zetten het beheer voort onder de nieuwe naam 'Bezoekerscentrum Nunspeet'. De expositie in het bezoekerscentrum vertelt het verhaal van de Veluwe: ontstaansgeschiedenis, natuur en landschap. Daarnaast zijn er wisselende exposities (Entree €2,-). Het bezoekerscentrum is geopend op wo, do en vr van 12-17 uur en za en zo van 10-17 uur.

 Bij het bezoekerscentrum volgt u een klinkerpad rechtsaf naar beneden en gaat linksaf, via een geasfalteerd pad het bos in. Vanaf dit punt volgt u de paaltjes met een blauw schild. Na enkele meters gaat u rechtsaf een bospad in. Volg dit kronkelend zandpad over de vele heuveltjes aan de hand van de blauwe markering. Bij een asfaltpad kruist u het Zuiderzeepad (wit-rode markering), 300 meter verder komt u bij een geasfalteerd fietspad (bij een picknicktafel) Pas op: Hier raken heen en terug route elkaar.

■ Sla hier scherp rechtsaf en na 50 meter volgt u het pad rechtdoor een helling op. Bovenop de helling gaat u op een splitsing linksaf. Aan het einde linksaf, een pad parallel aan de snelweg volgen tot bij het viaduct. Hier rechtsaf via het viaduct over de A28. Na het viaduct bij P-24183/001 de asfaltweg rechtdoor blijven volgen ca. 20 meter na een slagboom gaat u rechtsaf een bospaadje in.

3. Veluwe

Grote delen van de Veluwe bestaan uit stuwwallen uit de Saale-ijstijd. De Veluwe is nog maar relatief kort een bosrijk gebied. Tot ver in de 19e eeuw was het er woest en leeg. Met het houden van schapen, kleinschalige landbouw en wat bosbouw hielden de bewoners van de kleine nederzettingen er het hoofd boven water. Door overbegrazing ontstonden zandverstuivingen, die wegen en woningen bedreigden. Om een einde te maken aan de overlast werd in 1880 begonnen met bosaanplant. Een zwaar karwei op de arme en droge grond. Bewoners maakten dankbaar gebruik van het sprokkelhout en de dennenappels waarmee het haardvuur en de fornuispot aangemaakt konden worden. In de periode 1895-1932 werden grote delen van de Veluwe omheind. In bijna alle gevallen omdat de eigenaren wilden jagen. Omdat de wildstand op de Veluwe zeer laag was, werden geïmporteerde dieren uitgezet.

■ Aan het einde van het bospaadje linksaf. Op de viersprong rechtdoor en op de vijsprong het tweede pad linksaf nemen. Op de kruising rechtdoor en op de driesprong rechts aanhouden. Op een kruising met een smal bospad rechtdoor en direct daarna op een splitsing links aanhouden. Na 300 meter, op de volgende splitsing, rechtsaf langs een ven. Aan het einde linksaf, direct daarna rechtsaf. Na circa 30 meter linksaf, een pad net voor een ven met bank en een groep rododendrons.

4. Het Ronde Huis

In 1902 kocht de familie Van Vloten voor 6000 gulden 360 ha grond, te betalen in termijnen. Hierop werd Het Ronde Huis gebouwd. Van Vloten zou zijn medewerkers gevraagd hebben aan welke zijde de voorgevel moest komen. Omdat ze allemaal een ander advies gaven, besloot hij het huis rond te maken. Op de benedenverdieping woonden de personeelsleden en was de berging. De eerste verdieping, het woonhuis was bereikbaar via een oplopende toegangsweg en een brug over een droge gracht. Voor het vervoer van bouwmaterialen werd een spoorlijntje aangelegd. Daarna werd het spoor gebruikt om hout uit het bosbouwbedrijf bestemd voor de Zuid Limburgse mijnen naar station Nunspeet te vervoeren. Tussen de berken, grove dennen en beuken om het huis werden exoten zoals rododendrons, larksen en buxusstruiken aangeplant. In 1967 blies de genie het op instorten staande huis op.

■ Aan het einde linksaf. Daarna aan het einde rechtsaf. Aan het einde van dit pad gaat u linksaf. Aan het einde van dit pad gaat u linksaf, een zandweg met fietspad. Daarna het eerste pad rechtsaf. U komt uit bij een asfaltweg die u schuin naar links oversteekt. De kleine parkeerplaats rechtdoor oversteken. Aan het einde van de parkeerplaats gaat u rechtsaf en dan links aanhouden. Een zijpad van rechts negeren en op de T-

splitsing linksaf. Het pad met een bocht naar rechts blijven volgen. Aan het einde gaat u rechtsaf. Vervolgens het eerste pad linksaf. Aan het einde rechtsaf en direct op een splitsing linksaf, 200 m verder op de splitsing gaat u rechtsaf. *(Als u de korte route wilt lopen houdt u hier links aan en volgt de routebeschrijving weer bij *)*.

■ Op dit punt staat onder het blauwe teken een plaatje met een zwarte pijl op een witte ondergrond. Hier verlaat u de blauwe route naar rechts zoals de pijl aangeeft. Op de volgende kruising komt u op de witte route en gaat u rechtdoor.

Op een splitsing rechts aanhouden en net voor een asfaltweg bocht naar links volgen. Op een vijsprong gaat u rechtdoor (2e pad van rechts). Op een kruising de asfaltweg oversteken. Aan het einde linksaf. Op een kruising rechtdoor.

5. Het Zandenbos

Het Zandenbos bestaat uit steile stuifzandheuvelds. In 1881 kocht de familie Petersom Ramring het gebied. De (boswachter van de) familie beplante het zandgebied met grove dennen, zodat uit- eindelijk een bos ontstond. De laatste erfgenaam van de familie vermaakt het bos in 1938 aan de gemeente Ermelo onder voor- waarde dat het publiek wandelterrein en natuureservaat blijft en geen natuurbad mag worden. In 1939 verkoopt de gemeente het gebied onder dezelfde voorwaarde door aan Staatsbosbeheer. Het Zandenbos is dan een werkverschaffingsproject.

Zijpaden negeren en 250 m verder op een driesprong links aanhouden. Op de volgende driesprong gaat u rechtdoor. Op een kruising met een verhard fietspad rechtsaf. Op splitsing rechtsaf het fietspad verlaten. U passeert de Waschkolk, een groot heideven, en steekt de heide over.

6. Waschkolk

De Waschkolk is een laagte die vroeger water bevatte, doordat een ondoorlatende laag in de ondergrond verhinderde dat het regenwater wegzakte. Door de aanleg van de A28-autosnelweg werd deze laag doorbroken en raakte de Waschkolk 'lek'. In vroeger tijden werd de Waschkolk gebruikt als wasplaats, voordat de schapen geschoren werden. Alle vuiligheid van het verblijf in de stal kon daar uit de wol gespoeld worden. Staatsbosbeheer heeft de Waschkolk in zijn oorspronkelijke staat hersteld, zodat er weer water in staat en zeldzame planten als veenpluis, klokjesgentiaan, moeraswolfsklauw en kleine zonnedauw terug kunnen keren. Dat geldt dan ook voor de bijbehorende reptielen en amfibieën, de ringslang, adder, zandhagedis en heidekikker.

Bij de zessprong (P-20247) neemt u het tweede pad van links. Dit rechte pad langs het heideveld volgen tot de asfaltweg. Asfaltweg oversteken, rechtsaf. Direct linksaf en de parkeerplaats oversteken. Pad volgen tot asfaltweg, deze oversteken en de parkeerplaats aan de rechterhand houden. Bij kruising rechts aanhouden en direct daarna bij volgende kruising rechtdoor.

Eerste pad linksaf langs parkeerplaats, fietspad

kruisen en bij asfaltweg rechtsaf richting viaduct. Op een kruising van twee asfaltwegen bij de paddenstoelen 62415/001 en -/002 gaat u linksaf. De asfaltweg volgen (Margaretha Boslaan) en een brede zandweg van links negeren. Daarna neemt u het tweede pad linksaf (in de bocht naar links). Na 20 meter op een driesprong links aanhouden.

7. Margarethabosch

In het gebied dat nu het Margarethabosch heet liet Leonard van Petersom Ramring een hut bouwen en vernoemde deze naar zijn vrouw, Margaretha van Petersom Ramring-De Lange. Zij gebruikte de hut om tijdens haar wandelingen te verpozen. Het rijmpje van mevrouw Petersom Ramring in de hut heeft helaas niet kunnen voorkomen dat de hut werd vernield. Treed binnen moede wandelaar, wees welkom in deez' hut. Die voor den regen en de zon heel gaarne U beschut. Maar hij, die uit baldadigheid wat andren toekomt niet ontziet, tafel of bank besmeert of krast, Hem geldt dat welkom niet.

Aan het einde (in het dal) linksaf. U gaat tweemaal op een driesprong rechtsaf. Op de volgende driesprong linksaf en daarna op een driesprong rechtsaf. Aan het einde linksaf en direct daarna het eerste pad rechtsaf. Aan het eind linksaf en direct weer rechtsaf. U negeert een zijpad van rechts en neem op de vijfsprong tweede pad van links.

Aan het einde gaat u linksaf. Op een kruising gaat u rechtsaf. Op dit punt verlaat u de witte route en volgt u de pijl op het blauwe bordje naar de blauwe route. U negeert het witte bordje linksaf. Na ca. 100 m komt u bij een driesprong op de blauwe route.

■ Ga hier rechtsaf. (*) Op een kruising gaat u rechtsaf, een omhoog lopend pad in de richting van een helling. Direct daarna het pad onderlangs een helling volgen, waarbij u de helling aan uw rechterhand houdt. Op een kruising rechtdoor. Aan het einde linksaf.

■ Aan het einde rechtsaf. Dit brede zandpad komt uit bij een asfaltweg. De asfaltweg rechtdoor oversteken. Hierna neemt u het eerste pad linksaf. Daarna driemaal op een kruising rechtdoor. U steekt een parkeerplaats over en komt uit bij een asfaltweg. U gaat rechtsaf de asfaltweg op en slaat na circa 10 meter linksaf een zandpad in. U volgt dit pad tot u weer uitkomt bij een asfaltweg.

■ U gaat hier rechtsaf de asfaltweg op. Het blauwe plaatje rechtdoor negeren. U volgt de asfaltweg (rechtdoor) en gaat het viaduct weer over. Na het viaduct direct linksaf een bospad langs de snelweg volgen. Op een splitsing rechtsaf (het pad buigt hier van de snelweg af). Op de volgende splitsing weer rechtsaf. U volgt het pad de helling af en negeert de (vage) paden aan uw linkerhand. U komt uit bij een asfaltweg (met picknicktafel).

■ U steekt het asfaltweg over en gaat rechtdoor. Na 100 meter het pad naar links nemen en het asfaltweg verlaten. Aan het einde linksaf en daarna direct weer rechtsaf. Bij de kruising rechtdoor. Aan het einde bij een breed pad linksaf en bij de T-splitsing Rechtsaf. Bij de driesprong van de brede paden scherp linksaf. Bij de

volgende driesprong het pad naar rechts nemen dat op een asfaltweg uitkomt. Bij het asfalt pad naar rechts richting bezoekerscentrum.

Bij het bezoekerscentrum verlaat u de gemarkeerde route en loopt rechtdoor over de parkeerplaats richting uitzichttoren. Bij de uitzichttoren linksaf en bij het fietspad rechtsaf, het fietspad blijven volgen en het spoor oversteken. Na het spoor gaat u rechtsaf. Na de fietsenstalling gaat u direct weer rechtsaf en bent u weer terug op het NS-station van Nunspeet.

Genoten?

Schrijf een review!

wandelnet.nl/wandelroute/680/Zandenbos/review

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 15-12-2024